

***Битката на змея с орлите. Формулите на бугарщиците
и съвременните записи***

Бошко Сувајдџич

(Резюме)

В статията се анализира отношението на българските изследователи към феномена „бугарщици“ със специално позоваване на книгата, която се появи през 2015 г. под заглавието „*Хърватските бугарщици и техните български съответствия. Статии и материали*“, подготвена от Стефана Стойкова и издадена от Българската академия на науките и Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей в София. Тезата за българския произход на бугарщиците, от Иван Шишманов до Антонина Афанасиева-Колева, Стефана Стойкова подкрепя с анализ на български записи от XX в., в които, според нея, са запазени следи на бугарщицкото пеене. Като анализираме формулата „орел се виеше“ и концептуализацията на образа на сокола от метафора до митичен медиатор между световите в лиричната поезия в южнославянски контекст, отблясъците и съзвучията между бугарщицкото пеене и други жанрови образци от XV до XX в., откриваме преди всичко общи формули в стила и езика, в древната митологична архаика и символизъм, които обясняваме с общия живот, честите преселения и най-широката основа на произхода и продължителността на съществуването на устната епическа и лирическа традиция у южните славяни.

Ключови думи: бугарщица; формула; „орел се виеше“; „пиле соколово“; медиаторска функция; мит

Бошко Сувајдић
Универзитет у Београду
Филолошки факултет
ул. Студентски трг 3
1100 Београд, СРБИЈА
bosko@fil.bg.ac.rs